

COMUNICAT

In zilele de 29, 30 noiembrie și 1 decembrie 1967 a avut loc Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Plenara a dezbătut și a aprobat în unanimitate proiectul planului de stat al economiei naționale și proiectul bugetului de stat pe anul 1968, care urmează a fi supuse spre legiferare Marii Adunări Naționale.

Plenara a analizat activitatea desfășurată de organizațiile de partid, de tineret, de celelalte organizații obștești și de stat pentru educarea tineretului și a adoptat în unanimitate hotărârea cu privire la îmbunătățirea muncii educative în rândurile tineretului și a activității Uniunii Tineretului Comunist.

Plenara a examinat problemele privind pregătirea Conferinței Naționale din 6 decembrie a.c. a Partidului Comunist Român și a adoptat în unanimitate hotărâri corespunzătoare.

Plenara a ales în unanimitate pe tovarășii Florian Dănălache și Janos Fazekas ca membri ai Comitetului

Executiv și pe tovarășii Gheorghe Stoica și Virgil Trofin ca membri supleanți ai Comitetului Executiv al C. C. al P.C.R.

La lucrările plenarel au participat ca invitați șefi ai secțiilor C.C. al P.C.R., prim-secretari ai comitetelor regionale de partid, președinți ai sfaturilor populare regionale, conducători de instituții centrale de stat, redactori șefi ai ziarelor centrale.

In cadrul dezbaterilor au luat cuvântul tovarășii: Mihai Marinescu, Iosif Uglar, Vasile Potop, Dumitru Balalia, Mihai Burcă, Vasile Mateescu, Gheorghe Petrescu, Ion Ichim, Bujor Almășan, Ladislau Branși, Miu Dobrescu, Constantin Dăscălescu, Petre Duminică, Gheorghe Călin, Dumitru Popa, Emil Drăgănescu, Roman Moldovan, Ion Cîrcel, Gheorghe Pană, Aurel Duca, Mihail Roșianu, Ion Gheorghe, Petru Enache, Barbu Zaharescu, Ștefan Bălan, Constantin Pirvulescu, Chivu Stoica.

In incheierea lucrărilor plenarei a vorbit tovarășul Nicolae Ceaușescu.

PAG. 3

Fișe ale unui dicționar enciclopedic pentru tineret

PAG. 4

NISIP PE ARIPI

Fragmente de scenarii

de Florian Avramescu

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Științea tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII, SERIA II, NR. 5764

6 PAGINI - 25 BANI

SÎMBĂTĂ 2 DECEMBRIE 1967

DOCUMENTELE PLENAREI C. C. AL P. C. R. - ÎN DEZBATERE

COMPETENȚĂ SPORITĂ ÎN EXERCITAREA FUNCȚIILOR ECONOMICE ALE UNIUNILOR COOPERATISTE

STELIAN IONESCU

vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție

șel și posibilităților de care dispun.

In acest sens organizarea producției și a muncii, normarea și retribuția ei, a provizionarea tehnico-materială a cooperativelor, valorificarea superioară a producției agricole marfă, îndrumarea economico-financiară și controlul gestionarilor, dezvoltarea activităților anexe și a prestărilor de servicii, realizarea investițiilor, sunt funcții economice de primă importanță care revin uniunilor cooperatiste. Alături de acestea, asigurarea unei îmbinări mai stricte a intereselor țărănimii cu interesele generale ale țării, multiplele probleme sociale-culturale și de pregătire profesională a țărănimii, sunt numai câteva direcții spre care și-au concentrat și își vor concentra în continuare atenția uniunile cooperatiste, pentru îmbunătățirea

activității de ansamblu a cooperativelor agricole.

Rolul și atribuțiile uniunilor cooperatiste se manifestă cu deosebire în organizarea științifică a producției și a muncii, domeniu care influențează în mod hotărâtor consolidarea fiecărei unități. Procesul complex al organizării producției și a muncii trebuie să aibă drept punct de plecare o justă planificare, în cadrul căreia să se pună un accent deosebit pe realizarea unei structuri raționale a întregii producții agricole, în raport cu factorii naturali și sociali-economici. Este domeniul de activitate în care se împletesc strâns — și se delimitează în același timp precis — atribuțiile consiliilor agricole și ale uniunilor cooperatiste. În acest context, uniunilor cooperatiste le revine datoria să organizeze în așa fel activitatea internă a tuturor

cooperativelor, încât să se asigure îndeplinirea integrală a sarcinilor de plan privind suprafețele, efectivele de animale, producțiile și livrările la fondul de stat. Pe această linie ele au sprijinit în mai mare măsură cooperativelor în elaborarea planurilor de producție și finanțare, le-au ajutat la repartizarea sarcinilor, a forțelor și mijloacelor pe echipe și brigăzi, în stabilirea măsurilor care să asigure înfăptuirea la termen a lucrărilor agricole pe campanii. Pornind de la principiul că dezvoltarea multilaterală a agriculturii cooperatiste în ansamblul ei nu înseamnă fărâmițarea producției la nivelul fiecărei unități, uniunile au îndrumat mai atent cooperativelor ca în planurile curente, și mai ales în cele de perspectivă, să prevadă dezvoltarea ramurilor și culturilor care dispun de cele mai bune condiții.

Îmbunătățirile aduse în domeniul organizării producției

SOSIREA UNEI DELEGAȚII A COMITETULUI CENTRAL AL P. C. DIN COLUMBIA

Vineri la amiază a sosit în Capitală o delegație a Comitetului Central al Partidului Comunist din Columbia, condusă de tovarășul Gilberto Vieira, secretar general al C.C. al P. C. din Columbia, care, la invitația C.C. al P.C.R., face o vizită în țara noastră.

Din delegație fac parte tovarășii Juan Viana, membru al Comitetului Executiv al C. C. al P.C.C., și José Cardona Hoyos, membru al C.C. al P.C.C.

La aeroportul Băneasa, delegația a fost întâmpinată de tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Președintelui Permanent, secretar al C. C. al P.C.R., Mihail Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., de activități de partid.

(Agerpres)

disocieri

O „EGALIZARE” RĂU ÎNTELEASĂ

„Iată o expresie — „sex slab” — aproape ieșită din uz, azi, după ce atita vreme reprezentase definiția obligatorie a feminității. Să fi dispărut numai termenul, sau „slăbiciunea” însăși? Dar, mai întâi, a exprimat oare vreo dată adevărul? Da, și nu.

Este cunoscut un interviu al lui Marx care, la întrebarea „ce calități prețuiești cel mai mult la un bărbat?” răspunde: „stăria”, iar la aceeași întrebare despre femeie, spune: „slăbiciunea”. Un model de meditație: la ce fel de „slăbiciune” se refera Marx? Ifigenia — care acceptă fără să șovăie sacrificiul absurd al vieții — era „slabă”? Dar Hecuba — sau Iulietă? Dar — la polițiștii — Medea, sau lady Macbeth? Feminina Tatiana, care-l respinge pe Onegin, era „slabă”? Cine ar putea corbi de „slăbiciunea” Vitoriei Lipan? Și acestea sînt doar câteva din modelele clasice ale feminității de-a lungul veacurilor. Fără a ne refugia în istoria literară, care-l găsești, la fiecare pas, și în viață — descoperi că femeii îi e dat să îndure, de obicei, mai multe decît bărbatului și că rezultatul final este tăria, în cel mai înalt și deplin sens al cuvîntului.

Cum stăm atunci cu „slăbiciunea”? Nici una din eroinele citate, ca și semnele ei din viață, nu e lipsită de o fragilitate sufletească, din care se naște farmecul ei, și, paradoxal, tocmai forța ei. O privire indiscretă, dincolo de gest și comportare, o surprinde de obicei pe femeie într-o deliberare sufletească profundă — cu rezonanțe mai ample decît ale bărbatului — pînă la murele de riscuț retragerii în fața unei greutăți s-o învingă cu un preț sufletească mai greu. Tăria „sexului slab” rezultă, cred, din capacitatea constantă de a-și depăși și învinge slăbiciunea născută dintr-o delicatețe psihologică specifică. Și cum să nu prețuiești această slăbiciune, marea a sensibilității omeniești?

Scritura engleză Virginia Woolf a fost intreră a femeii trebuie să poarte neapărat amprenta acestei „feminități” care înseamnă, de obicei, mai multă sensibilitate „prea multă”, zic admiratorii creației exclusiv „virile”, interiorizate, meditație poetică. Scritura a răspuns cu umor britanic: „oricum, două sexe sînt prea puțin pe lume”. Cu alte cuvinte, văduvia de „feminitate”, literatura, ca și înșiși căța, și-ar pierde una din cele mai fermecătoare dimensiuni. Azi, rolul esențial îl joacă, cred, „slăbiciunea” de care vorbea Marx. Dacă toți ar avea „stăria masculină”

(Continuare în pag. a V-a)

IONEL HRISTEA

(Continuare în pag. a V-a)

Construcții

Tineretea unei schele centenare

— Boldești are sonde cit vezi cu ochii.

Omul de lină mine, directorul, zîmbeste. „Multe nu se pot încă vedea. Sarmășianul singur ne-a dat multe sute de sonde...”

Auzisem de acest nume și mi s-a părut ciudată bucuria cu care are pronunțat.

— Vorbiți de acest Sarmășian ca despre un prieten — i-am zis.

Păi este — spune directorul. Dacă se lăsa găbit de capitaliști... Dar vezi, el a așteptat, a tăcut chitic, acolo, în străfundul pămîntului, pînă l-am descoperit noi. Personalizarea stratului petrolifer descoperit după îndepărtarea stîmpezii capitaliste este una din realizările de seamă ale celei mai bătrîne schele petrolifere a țării — centenara Boldești. Dar nu singura. Oamenii nu mai muncesc țarna în frig. Ei primesc căldură chiar acolo sus, la geamblac; o țevă de calorifer și o cabină este montată acolo sus... Transportul nu se mai face la locul de muncă decît de mașini închise. Noaptea, cînd i-am vizitat, i-am văzut dormind; caloriferele vărsau o

căldură prea mare și ferestrele erau date la perete.

Schelele are bibliotecă cu 25.000 de volume, teren în fotbal, de volei, de popice... În afară de club s-a mai construit o sală de festivități, unde echipele de teatru, brigada artistică sau alte formații strălucite dau spectacole. Are o orchestră și fanfară... O politehnică cu patru secții, un spital cu cincizeci de paturi și paisprezece medici. Un liceu seral unde învață peste două sute de elevi muncitori... Douăzeci și unu de studenți au fost trimiși la institutele de învățămînt superior. Pe unul din pereți stau așezate, la rînd, cinci diplome de onoare... Una e a formației artistice fruntașă pe raion; alta e de întreprindere fruntașă pe raion. Oameni tineri, cum sînt directorul, inginerul șef, șefii de secții, cum sînt aproape toți sonderii, au dat a doua viață schelei centenare.

Poposim, tîredn prin pădurea de sonde, în fața unei case noi, un fel de mlo bloc enclav. Pe un ecran obisnuit rotund, alb se mișcă, în vibrații fluorescente, un punct minuscul, albastru. E doar cît o măciucă de ac. Apare și dispăre, la o simplă apăsare pe un buton. Tehnicianii îl zic „spot”. Sîntem în stația automată de control a sonderilor. O simplă apăsare pe buton, și punctul albastru — în plimbarea sa pe ecran — își prezintă rapid, în cîteva secunde, „starea sănătății” sondei. Automatizare totală.

Schelele centenară are și la propriu și la figurat o tinerete cotidiană.

N. D. CARPEN

Cu planul anual ÎNDEPLINIT

15 ÎNTEPRINDERI DIN REGIUNEA BRAȘOV, printre care Uzinele constructoare de mașini „Tractorul”, „Steagul roșu”, „Independența” Sibiu și altele au îndeplinit planul de producție pe anul 1967.

Construcțiile de auto-camioane brașoveni — de pildă, au realizat beneficii peste plan în valoare de 23.000.000 lei.

COLECTIVUL COMBINATULUI DE ÎNGRĂȘĂMINTE AZOTOASE DIN TG. MUREȘ a raportat ieri îndeplinirea planului anual al producției globale și marfă. Combinatul a realizat pînă în prezent o producție globală suplimentară în valoare de 21.000.000 lei. Peste prevederi au fost obținute și beneficii în valoare de 17.000.000 lei.

Noul ansamblu de locuințe construit în Lunca Bîrzavei din Reșia întregeste armonios Cetatea de Foc

Foto: AGERPRES

PROFESORUL ȘI ORGANIZAȚIA U.T.C.

O temă de interviu la ordinea zilei — colaborarea între conducerea școlii și organizația U.T.C. Interlocutori — tovarășii ASPAZIA VASILIU, profesor emerit, director al Liceului „I. L. Caragiale” din Ploiești și prof. TRAIAN LUNGUDESCU, secretar al comitetului U.T.C. din același liceu.

— Ca perspectivă există între relația școlă-organizația U.T.C.?

A.V.: Organizația U.T.C. este o prezență vie în viața școlii influențînd larg activitatea elevilor; această influență se resimte atît în ceea ce privește stimularea spiritului de răspundere

față de învățătură, cît și în formarea convingerilor politice, morale ale elevilor. Așa sînd lucrurile, organizația U.T.C. se situează ca principala colaborator al școlii. Nu este deloc o formă această afirmație, și ca director pot spune că nu m-am privat niciodată cu bună știință, de ajutorul pe

care-l poate da organizația U.T.C. în procesul educativ. Orice profesor, în special diriginții vor confirma că nu se pot lipsi de ajutorul organizației U.T.C. în rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică viața colectivului de elevi.

T.L.: Este foarte adevărat acest lucru. Și, totuși, am două amendamente: 1) unele cadre didactice confundă organizația U.T.C. cu secretarul U.T.C. de regulă profesor în școlile mari, și apreciază calitatea colaborării în funcție de

prezența acestuia, ca persoană fizică, la toate manifestările din școală, și 2) obișnuința să conlucreze cu secretarul U.T.C. ca de la profesor la profesor nu găsesc tonul potrivit cînd sînt puși de împrejurări să lucreze direct cu uteciștii elevi. Și atunci ori îi dădăsc peste măsură, ori îi constring să respecte ad literam îndrumările lor. De aici, consecințe ca: frînarea inițiativei elevilor, șablonizarea anumitor activități, îmbătrînirea, ca să mă exprim așa, a altora. Mai

este încă un alt aspect: se întimplă ca unii profesori să se considere numai invitați la acțiunile extrașcolare și, din această pricină, elevii se simt uneori stingheri crezînd că sînt supravegheați. Profesorul, evident, rămîne profesor, dar în timpul unei acțiuni extrașcolare el trebuie să găsească alt ton, alte cuvinte, alt mod de a fi decît cel de la catedră: atitudinea potrivită într-o excursie, la o reuniune la care profesorul participă trăind, ca și ei, evenimentul, ajutîndu-i

totodată să profite la maximum de acțiunea respectivă.

A.V.: Eu aș spune așa: nu există limite în colaborarea dintre școală și organizația U.T.C.; există neconcordanțe, ca cele denunțate aici, dar care pot fi înlăturate. Cit privește perspectiva, ea este practic nelimitată...

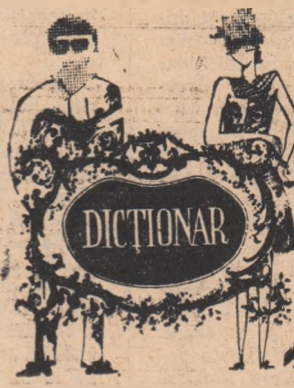
Rep.: De fapt ce aș-

MARIETA VIDRASCU

(Continuare în pag. a V-a)

FIȘE ALE UNUI DICȚIONAR ENCICLOPEDIC PENTRU TINERET

FILOZOFIE

OPERA CRONICARILOR

O preocupare deosebită pentru relevarea tezaurului de gândire românească întinșim în cel dintâi cronicar, adevăratul „culegător de înțelepciune” pe care o găsim în îndepărtatul nostru trecut istoric, în pravilele și legile domoștite, ori în lumea de iluzii și măști, a proverbelor și creațiilor anonime. Din aceste elemente va desceinde motivația filosofică a marilor noștri cronicari: Grigore Ureche, Mircea Costin, Constantin Cantacuzino, Nicolae Milescu și alții. Fîind, ei înșiși, cărturari care au ajuns pînă la o formă erudită, cronicarii vor promova în operele lor ideile înaintate ale progresului social, alături de un umanism care face apel la tot ce rațiunea omenească a descoperit pentru a fi folosit de către om. Deopotrivă, cronicarii desprind din documentele vechi probleme spirituale, probleme legate de tradiție, obiceiuri, de limbă, numai pentru a sublinia unitatea noastră de neam.

Într-o epocă în care domina concepția feudală despre lume, înrîurire religioasă fiind prezentă în cele mai diverse domenii ale cunoașterii și gândirii, cronicarii pun în discuție originea universului, causalitatea naturală, lăzind tot mai mult procesul de cunoaștere, dîndu-i o notă realistă.

În acest sens, Gr. Ureche manifestă în opera sa o apropiere directă de problemele filosofiei, considerînd că explicația lumii, spre care rîvnește omul, este posibilă. În argumentarea acestei explicații, cronicarul se îndreaptă spre cultura pe

care o are un popor și istoria acestuia. Adevărul însuși se constituie lăzind în seamă și rolul neîntrerupt de dezbateri care s-au dus în jurul său, încît o nevoie să arătăm — va spune Gr. Ureche — că numai „cauze firești” stau la baza lucrurilor, și că imaginea divină despre univers nu-și găsește o justificare.

Avansînd aceste idei — M. Costin (1633—1691) se împotrivesc și el unor interpretări scolastice, privind viața și lumea. El consideră, dimpotrivă, că există un raport legic între trecut și prezent — pentru a se putea prevedea viitorul. În cel dintîi poem filosofic de noi „Viața Lumii”, reflecția cronicarului moldovean se îmbină cu necesitatea înțelegerii obiective a fenomenelor lumii înconjurătoare. Un rol deosebit își au în scrierile cronicarului factorii care participă la cunoașterea lumii: organizarea societății — cum ar fi cel geografic și climatic.

Pe o arie mai întinsă, C. Cantacuzino (1638—1716) în „Țara Românească, dezvoltarea faptului că așii în natură și în societate există o dezvoltare treptată, progresivă, că „una strîcîndu-se și putredă, alta să naște și să facă”. Pe acest temel al antitezei sau dialecticii a lucrurilor și fenomenelor pe care le observă într-o înlăunțire al cărei rezultat este dezvoltarea, nou.

Cu același interes urmărește aceste probleme „filosoful călător” N. Milescu (1636—1709), care introduce în cultura noastră cele dintîi cunoștințe despre alte popoare pe care le-a cunoscut, și față de care încercă

planul comparativ — în idei și fapte.

Observațiile sale judicioase, analitice îl duc la definiții filosofice însăși — care trebuie să ajungă la „cunoașterea lucrurilor și pricinilor lor”. Dacă rațiunii nu-și pot fi contestate atribuțiile sale, în aceeași măsură Milescu consideră că un rol deosebit au pasturile umane, efectele a căror manifestare pe planul cunoașterii iarăși nu poate fi contestată. De aceea, Milescu va trece chiar la o clasificare a acestora, după cum, pe un alt plan, va face o diferențiere între științele naturii și cele cu caracter umanist.

În genere se poate spune că elementele de filosofie din operele cronicarilor abia deschid probleme fără să rezolve în mod nemijlocit. Meritul lor este acela de a fi raportat preocupările lor la epoca în care trăiau, afirmînd posibilitatea cunoașterii lumii, înstrîinînd dogmele religioase, pledînd pentru cercetarea concretă a vieții pe care o condiționează de trecut și de prezent, precum și un spic de grîu între două făclii. Pe o

AGRICULTURĂ

STRĂVECHI DOCUMENTE

Din cele mai vechi timpuri locuitorii de pe teritoriul patriei noastre s-au îndelencit cu agricultura. Herodot arată că scîiții cultivau pe aceste meleaguri grîu, mei, linte, cîneapă, ceapă, usturoi și alte plante. Horațiu scria că geții cultivau grîu, orz, mei și diverse pomi fructiferi. Pe Columna lui Traian, se văd ostași romani secîrînd grîu, iar în taberele dacice se văd depozite de cereale.

Măturii valoroase, în această privință, au adus și descoperirile arheologice. În afară de unele agricole, de resturi de cereale, de vase pentru depozitarea acestora s-au mai găsit monede și medalii care poartă inscripții ce atestă preocuparea principală a locuitorilor din întinșurile noastre. Astfel, pe una din monedele din Tomis este imprimat pe o față chipul Demetrel, zeita agriculturii, numele orașului și al magistratului, precum și un spic de grîu între două făclii. Pe o

altă monedă din același oraș chipul Demetrel apare pe o parte și două spice de grîu încadrate de numele orașului și al magistratului, pe partea opusă.

Pe unele monede descoperite la Calatis se observă pe una din fețe un spic de grîu, măciuca și tolba de săgeți a lui Heracles și numele orașului.

După cucerirea Daciei, romanii au bătut o medalie intitulată „Dacia Felix” pe care se putea vedea o femeie sezînd, căreia doi copii îi ofeă spice de grîu și struguri.

Aceste măturii, ca și numeroase altele, arată că agricultura noastră are rădăcini adînc ancorate în veacuri îndepărtate, cînd această preocupare atînsese un asemenea grad de dezvoltare încît merita să fie înscrisă la loc de cinste cu litere și imagini de piatră și metal.

C. CHIRILĂ
șef lucrări, Institutul Agronomic - București

DIPLOMAȚIE

UN SOL AL LUI

ȘTEFAN CEL MARE

Conf. univ. Dumitru Almaș

După victoria din 1476 cînd armia sultanului Mahomed al II-lea „pus pe fugă” a plecat din Moldova și a trecut în dezordine Dunărea, cum scrie un document al vremii, fuma lui Ștefan și a Moldovei a impresionat mult lumea apuseană. Numele lui Ștefan Vodă era „pe buzele tuturor” cum spune un cronicar polon.

Ștefan știa că Mahomed a fost pus pe fugă de spadă, săgeată și ghioaga românilor și nu de corbele mari ale prinților apuseni. Dar asta nu înseamnă că o alianță cu acești principii apuseni nu putea să fie de folos cauzei pentru care lupta. De aceea, ca un iscusit om politic și diplomat ce era, Ștefan cel Mare a fînit din răspuț istoric să antreneze în luptă Apusul, și el mult primejduit de coteropia otomană. Și cum pentru posesiunile ei în Mediterana Orientală și pentru neșul levantin, Veneția era cea mai amenințată, un sol român a apărut la Veneția. Se numea Ion Țambac. În primăvara anului 1478, deci la aproape doi ani de la bătălia de la Războieni, a căl-

torit pînă la Veneția. La 8 mai 1478 a citit în fața dogelui o strălucită cuvîntare, izvodită de Ștefan însuși și tălmăcită în italiană poate de Ion Țambac. Se rostea prin gura diplomatului pornit din Suceava, toată bucuria dar și toată îngrijorarea românilor. Că Mahomed nu se lasă înfrînt, că la vremea sa lovească iar Moldova. Să-i răpească porțile de ieșire spre lume a căror pierdere ar însemna gîuirea independenței Moldovei. Că libertatea românilor nu-i folosită numai lor, ci întregii Europe, mereu amenințată de primejdia otomană.

Țambac făcea un istoric al evenimentelor politice și diplomatice din 1474—1476.

„Nu creau să mai amintesc decît ce folos e această țară a mea pentru interesele creștine — spunea Ion Țambac... Deoarece sultanul s-a împiedicat de mine, în decurs de patru ani, mulți creștini au fost lăsați în pace”. Demonstra că țările române sînt „strajă” Ungariei și a Poloniei. Căderea lor sub stă-

pnirea otomană, marca și prăbușirea acestora. Căci, tată sultanul se pregătea să iasă iarăși împotriva Moldovei.

Țambac nu cerea ajutor cu umilnă sau cu disperare, ci cu demnitate și cu logică... Iar finalul cuvîntării a răsunat patetic în sălile de marmură ale palatului Dogilor: „Și dacă Dumnezeu va crea ca eu să nu fiu ajutat, se vor întîmpla două lucruri: ori voi va pierde această țară, ori voi fi silit de necesitate să mă supun păgînilor. Acest lucru însă nu-l voi face nicodată: prefer mai bine o sută de mii de morți decît una ca asta”...

Ion Țambac ca fi pus în glas tot dramatismul situației și tot focul dragostei de țară cu care voievodul îi dictase cuvîntarea la el acasă, în cetatea Sucevei. Și chiar dacă rezultatele n-au fost cele sperate, în istoria diplomației, solia lui Ion Țambac s-a înscris ca un act de o majoră importanță, dovedind că aici care se bătuseră cu spada la Vaslui, știau să folosească și limbajul fin, nuanțat, convingător, logic, ferm al diplomației.

FOLCLORE

OBICEIURI LA NAȘTERE

Obiceiurile la români le putem diviza în două mari serii: acelea care însoțesc starea civilă, ca să zicem așa, nașterea, căsătoria și moartea; acelea care însoțesc munca cea de toate zilele. Cele din urmă sînt la origini rituri de fructificare și prosperitate. Primele sînt mai cu seamă rituri de trecere: nașterea, nunta, ca trecere spre fața de împlinire a vieții omului, înmormîntarea, ca trecere din fîntînă în nefîntînă. Fiecare dintre aceste momente decisive este însoțit de o serie de obiceiuri care nu numai că le dau un caracter sărbătoresc, memorabil, dar au în primul rînd menirea de a crea cele mai bune condiții pentru desfășurarea lor.

Astfel și nașterea se află în centrul unui întreg ansamblu de obiceiuri. Încă din timpul sarcinii, viitorul mamă e priveghetă atent, pentru a-i da tot ajutorul ca pruncul să se dezvolte bine chiar în perioada prenatală. I se prescrie astfel, sub forma respectării unor

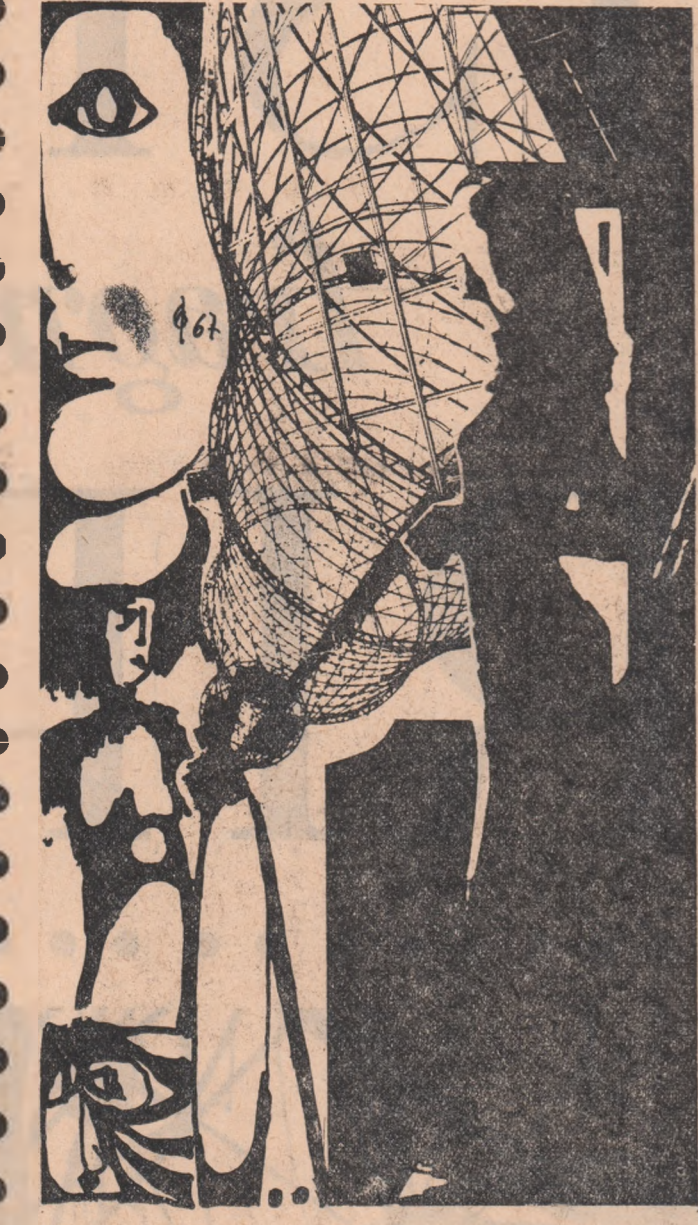
credințe, regimul alimentar — și credințe că nu trebuie să se refuze celei îngreunată ceea ce ea „pofteste” face parte dintre condițiile unei hrăniri cit mai consistente — ca și regimul igienic menit să apere de diferite boli legate de fiziologia natalității. În trecut — cînd se credea că bolile ar fi cauzate de acțiunea malefică a unor ființe supranaturale — se practica diferite ceremonii, între care și anumite desceințe, pentru apărarea de asemenea „demoni”, precum Zburătorul și Avestița.

După ce copilul s-a născut, o serie de obiceiuri cu caracter ceremonial veghează asupra bunei stări și dezvoltării lui. „Scăldătoarea” copilului, bunăoară, are un caracter ceremonial în care aflăm și multe prescripții de medicină populară. Un obicei generalizat pe tot pămîntul patriei noastre — cunoscut mai ales sub numele moldovenesc de „rodicii” se îngrijea de ajutorarea materială a mamei și odrășelii sale, sub forma de daruri aduse în mod sărbătoresc de către

ruide, vecine și prietene. Pentru a-i asigura copilului un viitor cit mai fericit, se caută să se obțină bunăvoința „ursitoarelor” — prin diferite daruri puse la îndemîna lor, în noaptea în care se credea că obișnuiesc să vină, și prin invocarea măgulitoare. Botezul avea nu numai caracterul unui rit străvechi, precreeștin, de purificare prin apă, ci și rostul de a-i da noului venit pe lume un sprijin îndelung, prin „nașii” care se angajau să vegheze asupra lui, alături de părinți.

Moaza, de asemenea, își continua rolul, fiind centrul ceremonialului primei tunderi a părului și fiind oferită cu mese anume.

Toate aceste ceremonialuri îmbrăcau firesc și o formă de artă spectaculară, care au generat adesea splendide opere literare, precum povestirile în proză în legătură cu credințele de care am amintit, desceințele pentru mamă și copii, colindele care se cîntau la fereastra casei cu prunci, cîntecele de leagăn ș.a.

Desen de DORIN DIMITRIU

TEHNICĂ

CELEBRUL CĂRUȚIOR DE LA BRAD

Tehnica noastră populară este, între altele, caracterizată printr-o măiestrită prelucrare a lemnului, din care meșterii noștri au realizat strunguri, războaie de țesut, „încuetoare cu cășii” (lăcăte), locuințe prefabricate, bisericuțe cu turnuri înalte de zeci de metri, instalații hidrotehnice remarcabile.

O creație de vîrf a tehnicii lemnului a constituit-o o excepțională invenție anonimă. Este vorba de un vagonet de lemn, utilizat destul de frecvent în minele românești, încă din primele veacuri ale mileniului nostru. Realizat în întregime din lemn, acest vehicul este o construcție robustă, bine încheiată, care circulă împingea de oameni pe șine de lemn.

Un interes deosebit prezintă schimbătorul de cale, care cuprinde deja cele două elemente principale ale acestui sistem de transport: acul și inima.

La Brad, a fost găsit un astfel de vehicul din lemn, specialiștii stabilind vechimea sa: secolul al XIV-lea. Și tot ei au tras o concluzie deosebit de semnificativă, a-nume aceea că este vorba de cel mai vechi vehicul purtat pe șine din istoria tehnicii. Exemplul a stimat un asemenea interes, încît a fost expus încă cu cîteva decenii în urmă la Muzeul comunicațiilor din Berlin.

Modestul, dar totodată celebrul căruțior de la Brad (al cărui model poate fi studiat și la Muzeul Căilor Ferate din București) se găsește la confluența a două tehnic, cu vechi și valoroase tradiții la noi: tehnica minieră și tehnica prelucrării lemnului.

I. M. ȘTEFAN

CHEMIE

PERIOADA DE MĂȘTĂRI

Pînă la apariția chimiei teoretice, în țara noastră s-au dezvoltat meșteșuguri care necesitau cunoștințe practice de chimie. Oloritul, prelucrarea metalelor care ajunseseră la o adevărată măiestrie, apariția meseriilor tăbăcării, boiangii, săpunării, producătorii de luminări, toate acestea presupun cunoașterea unor procese chimice bine puse la punct.

Prelucrarea unor bogății naturale se baza, de asemenea, pe adevărate procese chimice. Petrolul scos de la suprafața solului era folosit de veacuri de ciobanii-păcurari, de unde și denumirea de păcură. În urma unei prelucrări rudimentare (ardere în gropi, prin care se îndepărtau fracțiunile ușoare) păcura era folosită la unsoarele țiglor sau ca medicament. Este etapa pur empirică în chimia românească.

Un început de organizare a acestor practici chimice pe baza unor rudimente incipiente de teoretizare (rețete) apare în sec. al XVI-lea, prin înființarea manufacturilor (postav, sticlă, hîrtie, bere etc.).

Prelucrarea industrială a petrolului românesc este una din importante realizări din această perioadă, țara noastră fiind printre țările în care au apărut primele rafinării de petrol.

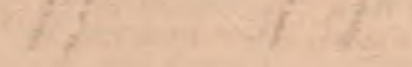
Teodor Mehedințeanu pune la punct metoda de fracționare a petrolului prin distilare. În urmărirea proceselor tehnologice un rol primordial îl deținea mirosul.

În 1856—1857 Bucureștii este primul oraș din lume în care se introduce iluminatul cu petrol lampant în locul unor uleiuri foarte scumpe, im-

portate. În același timp, a-pare, cu totul sporadic, analiza chimică. Hrisoave vechi atestă viclește a și cit aur cuprinde un leșoar de cel noi, de au și cerut să se facă cercetări chimice... dar nu s-au putut săvîrși chimic... din pricină că nu are trebuințioase instrumentarii chimice... De aceea ești pofit ca să stenestji a face un asemenea analisis...” (Fragment dintr-o scrisoare a-partinînd vîstieriei Moldovei — 1837).

Resimțirea lipsei unei baze științifice în industria chimică românească duce la crearea primei societăți românești de știință: „Societatea medicilor și naturalistilor” — Iași 1833.

Lector univ. dr. CLAUDIA ISVORANU-PANAIT

MUZICĂ

„PETRU RAREȘ”

După suita de opere comice care au fost pentru compozitor un real laborator de încercări artistice, Eduard Caudella termina în 1889 o capodoperă a catalogului său de creații: Opera „Petru Rareș”, lucrare pe care istoricii artei românești o vor socoti drept prima operă românească.

În veacul apariției marilor școli naționale, în epoca în care Clinka în Rusia, Erkel în Ungaria, Moniuszko în Polonia, Smetana în Cehia scriau opere inspirate din trecutul luptei poporului, Eduard Caudella atacă cu curaj un subiect istoric propunîndu-și să făurească o lucrare muzicală izvoită din viața poporului român.

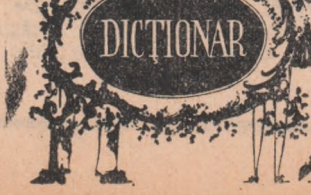
Libretul lui Th. Rebhaum aducea în scenă un episod din istoria Moldovei, creînd o acțiune concisă. Așa cum sublinia Andrei Tudor într-un amplu studiu închinat creației lirice a compozitorului ieșean, libretul, cu toate deficiențele construcției dramatice, aduce un climat de operă, o atmosferă de legendă populară care oferă prilejul unei ample desfășurări. Muzica demonștră și ea o largă concepție, o grijă deosebită pentru unitate dacă nu în ceea ce privește stilul cel puțin în construcție.

Compozitorul folosește în operă o mare varietate de genuri, de la baladă și arioso liric la cîntecul de petreceri și monologul dramatic. Larg dezvoltate sînt scenele de masă.

Remarcabile rîmîn în paginile partiturii, pline de o melodică expresivă, cantabilele elementele de inspirație muzicală românească, chiar

ușa de intrare, numele și figura mitropolitului Grigorie Roșca și figura foarte nedeslușită a altui personaj, probabil Daniil Sihalstru care își avusese lăcașul aici înainte de a ridica Ștefan cel Mare biserica de piatră. Rămășițe de fresce sînt și pe fațada turnului-clopotniță, pe unde se pătrunde în incinta mănăstirii.

Rămîne o întrebare: de ce la Probota picturile exterioare nu s-au păstrat la fel de bine ca la Humor, Moldovița, Voroneț, Arbore și Sucevița — cele de la Humor fiind din aceiași ani cu Probota, iar celelalte posterioare. Clima este la fel în aceste locuri. Să fi fost oamenii mai grijulii și mai păștrători în unele părți decît în altele? Credem că mai curînd la Probota s-au încercat procedee tehnice mai puțin trainice, fiind poate prima biserică pictată în întregime pe dinafară (1532), și, după ea, în 1535, Humorul.

Manole Pascu, care tocmai a terminat Politehnica, se intoarce in fabrica unde mai inainte a fost muncitor pentru a i se elibera o adeverinta de vechime in timpul muncii (i se cere la incadrarea ca cercetator la un institut stiintific, unde a fost repartizat dupa absolvirea Institutului). Un amanunt anodin. Dar reintalnirea cu fabrica si oamenii de aici capata, alt pentru el, alt si pentru ceilalti, semnificatia unui moment deosebit si hotaritor. Ochiul si cad pe scoarta dosarului de pe birou (dosarul lui de cadre) pe care scrie mare „BLOCAT” — si expresia fetei e, brusc, alta.

— Blocat, nu sigilat, încearcă fata să glumescă. Înseamnă că poate fi răsofit (și înțelegem că-a făcut-o de multe ori până acum, din curiozitate, și o mai face și acum, când i s-a ivit prietelul neașteptat să-l compare pe eroul romanului în fasciole, nesfârșit” cu tînărul din fata ei... n-are timp să revadă totul, deschide la paginile care i se par cele mai controversate). Ce-nădrare ați avut ultima dată?

— A șaptea... sau a doua. Nu mai știu precis...

— Șapte a fost tăiat și peste el adăugat cu roșu doi (fata se apleacă să vadă mai bine). Retrogradat (se uită în ochii lui Pascu, poate găsește acolo o explicație: ochi impenetrabili). Cinci clase de salariare deodată (cu sinceră părere de rău). Păcat! Părea mult (cîteste mai departe nazalizând în început fără să-și dea seama, ceea ce dă lecturii un aer impersonal). A înstrăinat bunuri ale întreprinderii... a refuzat să răspundă chemărilor repetate ale uzinei de a veni să-și clarifice situația... (și pe alt ton, cu ochii în ochii lui Pascu). Așa scrie aici: bunuri în valoare totală de cincizeci și șapte de mii de lei... (spieriată că tăcerea prelungită a lui Pascu ar putea însemna recunoașterea vinovăției acestuia). Uite! (și se aude cum îi fîșie hîrtia între degete). A fost anexată și o copie după ordinul de arestare.

Pascu (reținînd amănunte ce par la prima vedere insignifiante, întocmai ca cei aduși în fața instanței).

— Asta e altceva... nu pentru asta am fost retrogradat... (Apoi dezarmînd și dîmneata mă crezi vinovat...)

— Și nu știți?... Nu. (Pascu e pe punctul de a se înflăcăra iar, dar face efortul să se înfrîneze). Nu chiar atât de vinovat cum se arată acolo (arată spre dosarul deschis pe birou).

Cu tot dosarul masiv ce cuprinde acuzații atât de grave aflat între ei, pe masă, o clipă au încredere deplină unul în celălalt... Locul petrecerii, pe Merez. Cîteva cabane cochete, între pașii inverzite și pilcuri de brazi... Corturi ridicate în grabă și lume de tot felul forfotind printre ele... Maștri bătrîni și posaci pescuiesc păstrăvi cu undița. Fetele, în frumoase costume de baie, fac plajă pe malul lacului (între ele, și Lăzărca, fata de la ghișeuul serviciului cadre: citește un roman). Dar cei mai mulți, adunați în jurul meselor așternute direct pe iarbă, beau, mîncă, discută cu aprindere, glumesc... Pascu e în atenția generală. I se cere părerea în cutare sau cutare chestiune, e lăudat, lingust, clevețiu... e pofțit să guste din mîncăruri și băuturi, e rugat să danseze iar femeile îi fac curte sau se uită la el ca la un satir... Pascu răspunde la întrebări, dansează, mîncă, bea, ride, — și observă totul cu interes...

Tîlindru (e poreclit așa pentru că e îmbrăcat ca după jurnal, un jurnal la modă cu vreo treizeci de ani în urmă) zice:

— După ce-ai plecat tu, Mitrel de la scularie a făcut-o altă... Mitrel de la scularie — un tînăr blond și timid, abia ieșit lucrător, care pînă atunci a stat retras — e împins în mijloc.

— Ascultați la Tîlindru... Ce nu e-adevărăt? I se miră, candid, Tîlindru. Dacă zici tu că nu e-adevărăt, gata, am tăcut...

Mitrel n-are curaj să tăgăduiască.

Și Tîlindru povestește:

— Când a plecat Pascu, el (arată spre Mitrel) mai avea un an pînă să iasă lucrător... Cap la el! (Tîlindru își lovește cu degetele în doitea timp) Și-a făcut o ascunzătoare deasupra voceului intr-un vagon de călători care fusese reparat în fabrică și urma să fie atașat la un tren internațional... A ajuns așa pînă-n Italia, la Torino. Și după vreo zece zile i s-a făcut bătaia lui dor de casă.

Cercul din jurul lui Mitrel s-a lărgit. Iar el, negăsind altceva mai bun de făcut, trage cu unghia linii nesfîrșite pe capacul tabachierii.

Vocea lui Tîlindru:

— ...S-a dus la poliție și-a spus tot... Unul din cei de pe margine, incitat de povestire, înainte de a pufni în ris:

— A plîns... În eroul întîlnirii se trezește brusc și copilărește demnitatea terfelită. Sparge cerul, făcîndu-și loc cu capul și cu umeri, și se depărtează în fugă prin iarbă.

În urma fugarului — risete... Tîlindru (afectat, ca și costumul lui):

— La-ntorcere, l-a băgat în școala de corecție... A stat acolo pînă-a atins majorat...

Pascu și Lăzărca, la care care departare de locul petrecerii, în cîmp. Deasupra, cerul înalt. Fluierături de mierle, fîrît de cristel prin țerle... Ea stă rezemată de trunchiul unui copac, are cartea la subsloară. El, în picioare, în iarbă, lovește cu un băț alb de mestecăan capetele unor ciulinii imaginari. Se vîd alte perechi tînd, pe departe, paștea și îndreptîndu-se spre pădure...

Cei doi discută.

— Și nu vrei să crezi că dumneața ești eroul...

Pascu (apărîndu-se parcă de epitetele ce i se dă cu bățul):

— Ce fel de erou?

— Al petrecerii... Un fel de regină a bălului (fata ride) Scuză-mă...

— Eu am fost ultimul... Nu s-a mai găsit nici o invitație tipărită, dacă-ți amintesci...

— Lasă asta! De ce te prefaci că nu-ntelegi?... Un erou de roman, poftim! (ride) Din cauza dumitale și-a pierdut capul burtă Mitrel de la scularie...

Pascu (bărbat, dînd să zîmbească):

— Și poate c-o să-ți mai piardă și alții...

— S-ar putea... (fata întoarce ironia spre sine, dar nu numai spre sine). Un erou de roman n-ar trebui să discute cu cineva care n-a reușit la facultate...

— O să reușești... (după o clipă, înveselit). Ar trebui să le fiu recunoscător profesorilor care te-au lăsat, altfel, nu te-ai mai fi întîlnit aici...

Spre Pascu și fata se îndreaptă doi tînăr (unul din ei e Drăguțul de Păstică). Au răsărit dintr-odată, de după un dîmb, ca și cum ar fi așteptat acolo mai de mult. Drăguțul de Păstică se apropie cu brațele larg întinse:

— Toți întrebă de Pascu, și Pascu uite unde s-ascunde! (Ii apucă de braț) Hai omule, că te cheamă directorul... Vrea să ciocnească cu tine, ce dracu!...

Directorul (lui Pascu):

— Mi s-a spus c-ai fost repartizat la Institutul de cercetări metalurgice...

Pascu dă din cap:

— Da... Directorul (celorlalti):

— E deci în specialitate... (lui Pascu) La noi tocmai oțelăria e cea care merge prost... (zîmbește) Vrem să te-nhămăm la o treabă grea...

Un inginer tînăr, care pe-șemne se simte vizat:

— Situația e aceeași și-n alte întreprinderi... Soția inginerului vîrstnic (mirat și-n același timp binevoitor):

— Ii cereți să renunțe la Capitală! De ce?... Ar fi păcat!

Un maistru bătrîn ale cărui buze au fost anume parcă făcute ca să silabisească paragrafe de lege:

— Când a plecat la școală, a-ncheiat un contract: să se-napoiizeze — în fabrică. O dată contractu-ncheiat...

Secretarul de partid (desul de tare, căci se pare că bătrînul maistru nu prea aude):

— Tot fabrica l-a dezlegat de contract, nene Marcule... Cînd l-a retras bursa...

Buzele bătrînului maistru mozolesc aripa de pul cu care mai înainte îi amenințase pe Pascu ca cu o crîjă...

Pascu ține să precizeze:

— Bursa mi-a fost retrasă un timp... pe urmă iar am primit-o...

Secretarul de partid:

— Și din nou ț-i-a fost retrasă... Pascu:

— Dar după aceea s-a revenit... Soția inginerului vîrstnic încearcă în felul ei să-l scoată pe acest tînăr naiv din încurcătură:

— A primit repartizarea-n București — înseamnă c-a meritat-o...

Inginerul tînăr, care mai înainte s-a simțit vizat, acum se ridică de la masă și pleacă. Vecinul lui, tot un inginer tînăr, de asemenea...

Directorul, cărui nu pare să-i soape ce se întîmplă în jur, se uită peste capetele celor de față:

— Unde-o fi tovarășul Dătu?... Secretarul de partid (ironic):

— Dansează... Am trimis să-l cheme...

Același, în același loc. În plus, „tovarășul Dătu” care a sosit de la podul de scînduri din vale, unde se dansează. E la o de sudoare, își tamponează într-una ceafa cu batista. A venit mai în urmă în fabrică, pe Pascu îl cunoaște doar din hîrtiele anexate la dosar și din auzite. În general acest tovarăș Dătu se mișcă sub semnul prudenței și al bănuielii. La petrecere dansează, pe rînd, cu toate femeile, deși are aproape cincizeci de ani, e obez și are fața congestivă: o ocupație perpetuă și, la vîrsta lui, de-a dreptul ruinătoare, pentru a nu fi silit să ia parte la discuțiile ce se poartă pe margine.

Directorul (lui Dătu, nu fără o anume ironie):

— Tovarășu inginer Manole Pascu... Vă cunoașteți? Dătu îi strînge, peste masă, mina lui Pascu. Burtă i se revarsă pe masă ca un aluat răsturnat din covată.

— Imi pare bine... (directorul) Îi studiem dosarul...

— Do, ați debutat ca prozator și ați publicat povestiri, ați luat premiul etc. Apoi ați tăcut brusc. De ce?

— Debutul și celelalte se întîmplau cu cîteva ani buni în urmă, cînd eram încă student. Prisoisul de energie, impresiile filtrate prin lecturi se cereau încheiate în ceva. Și au ieșit acele cîteva povestiri publicate și tot atîtea rămase în manuscris. Apoi am uitat cu totul de ele... Rectitudinile după un interval de timp destul de lung, mi s-au părut grozav de naive, nici nu mai putea fi vorba să le adun într-un volum. M-am apucat să scriu deci altceva. Și a ieșit într-adevăr altceva.

— Ce semnificație are titlul „Nisip pe aripi”?

— Fragmentul de față face parte dintr-o năvălă cinematografică cu subiect din actualitate. Manole Pascu, eroul principal, e un tînăr din generația mea. Titlul circumscris destul de exact ideea lucrării. Aflat în perioada formării și afirmării personalității, protagonistul are de înfruntat o serie de piedici datorită lipsei de înțelegere, obtuzității, ranchiunei, invidiei, se bucură concomitent de pretuirea și solitudinea altora. Viața îl învață pe acest tînăr înregistrat că uneori trebuie să îmbrace un fel de curasă sufletescă și sine, fără a rămîne însă citiș de puțin insensibil la ecurile și chemările lumii din jur.

— Anul trecut press a anunțat intrarea în producție a unui film pe un scenariu semnat de do. Ce ne puteți spune în legătură cu el?

— Vă referiți desigur la TARA DE VĂPAIE (în ultimele variante, FOCUL). Acțiunea se desfășoară în

Florian Avramescu

SCENARIUL

NISIP PE ARIPI

fragmente

Desen de DORIN DIMITRIU

Directorul: întrebare din ochi.

Dătu:

— N-am ajuns încă la o concluzie (tamponîndu-și înaintea, cu batista, frunța și ceafa). Cred c-ar fi bine să discutăm problema aceasta împreună (privire circulară asupra celor de la masă).

Secretarul de partid:

— Păi să le discutăm, tovarășe Dătu!...

Replica aceasta o auzim în timp ce-l vedem pe Dătu înclinîndu-se în fața soției inginerului vîrstnic: „Dansați!” Femeia, deși foarte mirată că la vîrsta ei se mai găsește cineva care s-o invite la dans, se ridică, tînd. Dătu își ia partenera la braț...

Ene Păstică (toți îi spun Drăguțul de Păstică, ca o poreclă și totodată răsăfîndu-l) a fost trimis o dată cu Pascu la Politehnică. În trei ani, a

luat cu mare greutate anul întâi și cîteva examene din al doilea. După care s-a lăsat pîgăbas. În relațiile cu Pascu se poartă cu un refuzat.

— Cît ați stat la gazda după Pojor?... — Păi... cît am fost student, trei ani... Adică nu chiar de la început...

— La o vîduvă?... — Rîsete...

— ...Doamna Georgeta era văduvă de aviator. Închiria numai la studenți...

— Tinerică, tinerică văduvă?... — Drăguțul de Păstică face din cap că da. Apoi:

— Mai avea o prietenă, doamna Steca...

— Amîndouă pă bietu Pascu!...

— Doamna Georgeta, mereu cu țigara și cafeauța... — Crezi în metempsihoză, domnule Pascu?

— Metem-tihoză!... Ridă toți, cu poftă, cred că tînsuși cuvîntul acesta ciudat pe care nu l-au mai întîlnit în ceea ce face să rîzi.

— Me-tem-psi-ho-za! ține să precizeze Drăguțul de Păstică. Adică nemurirea sufletului...

— Alte risete.

— Se mai gîndea și la bărbat-su, săraca, la aviatoru...

Drăguțul de Păstică își ia măsuri de precauție, i se pare c-a mers prea departe:

— La să-l întreb: zice că nu e așa...

Stamete (amenințător în masivitatea și tăcerea în care e învăluit):

— Mai bine să nu-l întreb...

Pascu o caută pe fată... pe plajă... În apropierea lacului... în jurul ringului de dans... în fața corturilor... Salut în dreapta și-n stînga, răspunde la saluturi și la semnele prietenesci ce i se fac.

— Ia și cu noi un pahar!...

— Te-ai mai gîndit: rîmii?

— Nu ne mai cunoașteți! Ajungi departe...

— Pe cine cauți! Să știți că pe cer azi e alt soare...

— Ba azi o să plouă! (cerul e înfrînt-adevăr înnoțat).

— Bună Pascul! Să nu te mai cunoaște omul!...

— Să fie într-un ceas bun ce-am auzit!

Instrumente de suflat (tromboane, saxofone etc) și tobe. Se învîr, înconlocat ca soldații, prototîndu-ni... Ucenicii în uniforme se adună în jurul podului de scînduri pe care mai înainte s-a dansat. Pe pod se înfrîncește orchestra (predomină instrumentele mari de suflat). În apropiere, pe un dîmb corol. Lumea a și început să se adune, curioasă. Cruparea corului și orchestrei în formație de scenă — cu ucenicii tînși chilug, în uniforme încheiate pe gît, sperioși și intimidăți că sint ținta tuturor privirilor fac ca în jur să plutească atmosfera aceea neliniștită și gravă dinaintea începerii oricărui spectacol. La aceasta se adaugă norii negri ce se îngrămădesc, tot mai mulți și mai întunecați, pe cer. Nu se mai fac glume, nu se mai ride ca pînă acum... Dirijorul al corului e un funcționar bătrîn și abulic: cap pleșu pe care vîltoanele rare do părcărun din spate sint adunate cu mare artă în creșterea, favorizării, costum de culoare lăchisă și cu dungi albe, gheste. Drăguțul de Păstică, care cumulează funcțiile de director adjuncat al școlii de ucenici și instructor artistic, e de fapt sufletul spectacolului în pregătire sub cerul liber. Cel puțin așa lasă să se vadă. Mustruiește ucenicii, îndesîndu-le pe ascuns, cînd i se pare că nu fac ce trebuie, ghionți pe sub fîclci. („Cura!...”, „Mișcă-te mai repede!...”, — Lasă rîndu pe naa!...).

Lumea s-a adunat, și o dată cu ea și norii pe cer. S-au adus și cîteva rînduri de scaune, cîte s-au găsit. Cei mai mulți rămîn în picioare...

După primele două buclăți — s-a produs între timp și o partid, inginerul-șef și Pascu podium se urcă Drăguțul de Păstică. Așteaptă să se termine aplauzele. Apoi, ridicîndu-se pe vîrfuri, anunță:

— În mijlocul nostru se află, după cum știți, Manole Pascu!...

Aplauze. Fiecare se uită să-l vadă în mulțime pe cel numit...

— ...Inginerul Manole Pascu!... (alte aplauze, prezentatorul nu mai așteaptă să se potolească, încearcă să le domine strîgînd din rîspuțeri). În cîntecul întocirii fiului risipitor, orchestra și corul nostru vor interpreta două buclăți: „Vultur marș” și „Organita della tarde”!...

În timp ce se cîntau buclățile anunțate, pe cer fulgeră și trîznește... Rafalele de vînt ce preced ploaia repede de vară face să zboare pîlăriile de pe oaptele multora, fluturî fustele femeilor. Și cînd primele picături încep să cadă, unii o iau la goană dar sint și alții, puțini, care rămîn încă pe loc, cu cite un ziar în chip de coif pe creștet, din respect pentru orchestra și cor... La un moment dat ai crede că asisti la o întrecere între orchestra și corul (dirijat de Drăguțul de Păstică) și fulgerele și trîznete furtunii de munte ce se anunță. Spectatorii au fugit aproape toți, cu toate acestea ucenicii sint ținuți în ploaie pînă termină de cîntat „Vultur marș” și „Organita della tarde...”

În apropierea bufetului. Se bea bere, se fumează, se discută cu aprindere, se ride... Dorel, liceanul, fratele Lăzărca, bea singur. Are părul căzut în ochi...

Pascu, și aici, e obiectul discuțiilor.

Cineva pronunță scîlămbăiat:

— Metem-tihoză!... — Și toți se prăpădesc de ris... — Metem-tihoză... Adică nemurirea sufletului...

— Și așa cu văduva aviatorului: tinerică, tinerică... — Se face complice cu ochiul. Jovialitate bonomă de oameni cam făoșți...

— Cînt-ți-a așternut azi noapte, Pascul? Mie, muma pădurii...

— Azi-noapte... He-he-he? (chihăie unul din cei de față, băut) Azi-noapte (face cu ochiul) he-he-he... ce știți voi?...

Pascu (limpede):

— Az-noapte m-am plimbat...

— Auzi... he-he-he... s-a plimbat!...

— Singur?... — Chiar toată noaptea!...

Drăguțul de Păstică, băut și el:

— Asta e obiceiul lui: să se plimbe noaptea pe străzi... Eu îl cunosc, am fost colegi de studenție...

— Da' cu dom'șoara de la cadre cum e?... — Rîsete...

Pascu citește urechile: și el vrea să afle ce e cu Lăzărca (fata a plecat de la petrecere pentru că a asistat, fără voie, la destăinuirile veninoase făcute de Drăguțul de Păstică).

— Oțule! (face unul din cei de față amenințîndu-l cu degetul, apoi celorlalti) Se face că nu stie.

Dorel, cu părul căzut în ochi, bea singur pahar după pahar. De unde este, aude tot ce se discută despre Pascu și soru-sa...

Staicu, băut ca și ceilalți:

— Te-ai fi lăudat nu' ce... cître nu' cine... că... în garsoniera lui Hîncu... az-noaptea... he-he...

Dorel nu mai poate răbda. Se repede la Pascu... și îngheștie cîteva pumni în coaste, săltîndu-se pe picioare, după care trece în apărare, ca la un exercițiu de box... Pascu, luat pe neașteptate, se clatină. Nici măcar nu încearcă să se apere... Tîlindru se aruncă între ei. Îl apucă pe Dorel de ceafă... îl trage la o parte („Ușurel, cocoșele!...”).

Se găsește și unul care să-l dea dreptate liceanului:

— Sor'sa, de... — Dimineața. Petrecerea s-a spart... Corturile, cele mai multe, au fost strîse. Lîngă un chioșc, unde era instalat bufetul, se încarcă lăzi cu sticle goale. Vîntul rostogolește prin iarba înrourată hîrtii...

În fața unei cabane. Un om și-a băgat capul într-o găleată cu apă... îl scoate leocăr. Omul pufăie scuturînd cu putere din cap:

— Ah-aa!... — Se întoarce învîntat, cu fața spre soarele care abia a răsărit...

Șiruri de oameni fîrte et sint și femei, unele s-au descalțat, își duc pantofii în mîni) oboară pe mai multe poteci, spre orăz. Sînt cei care au rămas pînă la sfîrșit pe Merez. Se aude, prin opaci, cîripitul de dimineață al păsărilor. Pe deasupra trec — în sus și în vale — vagonetii funicularului.

Într-un asemenea grup îl vedem, cîteva clipe, și pe Pascu...

Stația de autobuz de pe malul rîului. Cei care oboară de pe Merez se opresc aici, să aștepte autobuzul...

Directorul, secretarul de formație de muzicute — pe podium se urcă Drăguțul de Păstică. Așteaptă să se termine aplauzele. Apoi, ridicîndu-se pe vîrfuri, anunță:

— În mijlocul nostru se află, după cum știți, Manole Pascu!...

Aplauze. Fiecare se uită să-l vadă în mulțime pe cel numit...

— ...Inginerul Manole Pascu!... (alte aplauze, prezentatorul nu mai așteaptă să se potolească, încearcă să le domine strîgînd din rîspuțeri). În cîntecul întocirii fiului risipitor, orchestra și corul nostru vor interpreta două buclăți: „Vultur marș” și „Organita della tarde”!...

În timp ce se cîntau buclățile anunțate, pe cer fulgeră și trîznește... Rafalele de vînt ce preced ploaia repede de vară face să zboare pîlăriile de pe oaptele multora, fluturî fustele femeilor. Și cînd primele picături încep să cadă, unii o iau la goană dar sint și alții, puțini, care rămîn încă pe loc, cu cite un ziar în chip de coif pe creștet, din respect pentru orchestra și cor... La un moment dat ai crede că asisti la o întrecere între orchestra și corul (dirijat de Drăguțul de Păstică) și fulgerele și trîznete furtunii de munte ce se anunță. Spectatorii au fugit aproape toți, cu toate acestea ucenicii sint ținuți în ploaie pînă termină de cîntat „Vultur marș” și „Organita della tarde...”

În apropierea bufetului. Se bea bere, se fumează, se discută cu aprindere, se ride... Dorel, liceanul, fratele Lăzărca, bea singur. Are părul căzut în ochi...

Pascu, și aici, e obiectul discuțiilor.

Cineva pronunță scîlămbăiat:

— Metem-tihoză!... — Și toți se prăpădesc de ris... — Metem-tihoză... Adică nemurirea sufletului...

— Și așa cu văduva aviatorului: tinerică, tinerică... — Se face complice cu ochiul. Jovialitate bonomă de oameni cam făoșți...

— Cînt-ți-a așternut azi noapte, Pascul? Mie, muma pădurii...

— Azi-noapte... He-he-he? (chihăie unul din cei de față, băut) Azi-noapte (face cu ochiul) he-he-he... ce știți voi?...

Pascu (limpede):

— Az-noapte m-am plimbat...

— Auzi... he-he-he... s-a plimbat!...

— Singur?... — Chiar toată noaptea!...

Drăguțul de Păstică, băut și el:

— Asta e obiceiul lui: să se plimbe noaptea pe străzi... Eu îl cunosc, am fost colegi de studenție...

— Da' cu dom'șoara de la cadre cum e?... — Rîsete...

Pascu citește urechile: și el vrea să afle ce e cu Lăzărca (fata a plecat de la petrecere pentru că a asistat, fără voie, la destăinuirile veninoase făcute de Drăguțul de Păstică).

— Oțule! (face unul din cei de față amenințîndu-l cu degetul, apoi celorlalti) Se face că nu stie.

Dorel, cu părul căzut în ochi, bea singur pahar după pahar. De unde este, aude tot ce se discută despre Pascu și soru-sa...

TELEGRAME

Excelenței Sale

Domnul CRIVU STOICA

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

București

Profund mișcat de amabilele urări pe care ați binevoit să mi le adresați cu ocazia sărbătorii naționale...

CHARLES HELOU Președintele Republicii Liban

gea Hakima, o telegramă de felicitare.

În răspunsul său, ministrul de externe libanez a transmis sincere mulțumiri pentru felicitările și urările adresate.

Delegația C. C. al P. C. R. s-a înapoiat de la Londra

Vineri s-a înapoiat în Capitală, venind de la Londra, delegația Comitetului Central al Partidului Comunist Român...

(Agerpres)

CURSURI POSTUNIVERSITARE

Sub egida Comisiei Naționale a Republicii Socialiste România pentru U.N.E.S.C.O. și a Ministerului Învățământului...

(Agerpres)

Ansamblul artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor a împlinit 20 DE ANI

Astăzi după-amiază, Ansamblul Artistic al Uniunii Generale a Sindicatelor va sărbători două decenii de activitate artistică...

În vara și complexa alcătuire a vieții artistice din țara noastră, marile ansambluri profesionale de cîntec și dansuri au un loc bine determinat în educația estetică a maselor...

S. IOACHIM

COMPETENȚĂ SPORTIVĂ

(Urmare din pag. 1)

el și a muncii, în normarea și retribuirea acestuia, imprimă un caracter dinamic și eficient eforturilor depuse de întreaga noastră țară...

Problemele care tin de organizarea științifică a producției și a muncii, planificarea, profilarea unităților prin concentrarea producției marfă în zone și cooperative cu condiții favorabile...

Una din funcțiile economice încredințate în exclusivitate uniunilor o constituie îndrumarea economic-financiară a cooperativelor...

Problemele care tin de organizarea științifică a producției și a muncii, planificarea, profilarea unităților prin concentrarea producției marfă în zone și cooperative cu condiții favorabile...

Primire la președintele Consiliului de Miniștri

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Mătur, a primit vineri după-amiază pe prof. Theodor Sorensen din S.U.A., care face o vizită în țara noastră.

La întrevedere a luat parte George Măcovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe.

(Agerpres)

INFORMATII

Delegația Tineretului Mișcării Naționale a Revoluției (J.M.N.R.) din Congo (Brazzaville), condusă de Onanga Jean Pierre, secretar al Consiliului Central Executiv Național al J.M.N.R., care, la invitația C.C. al U.T.C., se află în țara noastră...

Au fost de față Niccolo Moscato, ambasadorul Italiei la București, și membri ai ambasadei.

La sosire, ministrul italian a făcut o scurtă declarație unor reprezentanți ai Agenției „Agenția” și Radioteleviziunii române: „Imi exprim satisfacția pentru vizita pe care o încep azi în România. Ea îmi va oferi prilejul să continui convorbirile fructuoase începute la Roma cu colegul meu român Gheorghe Cloară. Intre timp a fost semnat protocolul comercial între Italia și România pe anul 1968, care reflectă bunele relații existente între cele două țări pe toate tărîmurile.”

De asemenea, delegația a purtat discuții pe probleme ale muncii tineretului, la Comitetul regional Brașov al U.T.C.

La invitația ministrului comerțului exterior al Republicii Socialiste România, Gheorghe Cloară, vineri dimineața a sosit în Capitală ministrul comerțului exterior al Italiei, Giusto Tolloy, cu soția, care va face o vizită în țara noastră.

La sosire, în Gara de Nord, oaspetele a fost întâmpinat de Gheorghe Cloară, cu soția, Vasile Răuș, adjunct al ministrului comerțului exterior, Marcel Popescu, vicepreședinte al Camerei de Comerț de materii din țări superioare din Ministerul Afacerilor Externe.

(Agerpres)

Întîlnire științifică internațională

La Cluj a avut loc, între 29 noiembrie și 1 decembrie, o întîlnire științifică internațională în cadrul căreia au fost dezvoltate metode actuale de analiză izotopică a concentrațiilor foarte mici și a microprobelor de substanțe. Au susținut comunicări prof. dr. Franz Viehbock de la Centrul de reactori nucleari din Viena, dr. Gregoire Nief de la Centrul de reactori nucleari din Saclay (Franța), dr. Helmut Zahn de la Institutul de izotopi stabili din Leipzig, dr. Adolf Eduard de Vries de la Institutul de separare de materii din Amsterdam (Olanda), dr. Günther Müller de la Institutul de

izotopi din Leipzig, dr. Gregoire Nief de la Centrul de reactori nucleari din Saclay (Franța), dr. Helmut Zahn de la Institutul de izotopi stabili din Leipzig, dr. Adolf Eduard de Vries de la Institutul de separare de materii din Amsterdam (Olanda), dr. Günther Müller de la Institutul de

(Agerpres)

Pe șantierul muncii patriotice

BILANȚ '67

GALAȚI (de la corespondenții noștri). Bine am de data aceasta oaspetii tinerilor cooperatori și elevii din satele raionale Galați. Vizităm, însoțiți de tovarășii prim-secretar al comitetului raional U.T.C. cîteva din șantierurile unde în aceste zile tinerii desfășoară lucrările începute în primăvară. Este vorba despre terasarea terenurilor în pantă de la Cuza Vodă, Pechea etc.

Slobozia Conache, Cuca și Pechea. Pînă în bilanțul final a mai rămas o lună de zile. Dar organizația raională Galați a U.T.C. și-a depășit deja angajamentul anual de 2 milioane cu încă 240 000 lei.

În timpul pe tinerii organizații în grupe care-și vor păstra acești formate pînă la sfîrșitul anului la diferitele categorii de lucrări. În 12 comune ale raionului, uteciști execută lucrările necesare de punere în circuit agricol a unei suprafețe de încă 50 hectare la Rediu.

Stadiul îndeplinirii cîtorva indicatori ai planului economic demonstrează seriozitatea cu care tinerii din acest raion au răspuns chemării organizației. S-au defășurat 52 hectare teren în loc de 50; 2600 m.c. de pământ adăgat în plus la 26 000 m.c. cît s-a dispocat în suprafețele amenajate pentru irigații. Pe 17 hectare din 102 terasate s-a executat și lucrarea finală: plantatul viței de vie da Rediu, Schitești etc.)

TEATRE • CINEMA • TELEVIZIUNE

2 DECEMBRIE 1967

Teatrul Național „I. L. Caragiale” (sala Comedia): ROMEO SI JULIETA — ora 19.30; (sala Studio): JOCLUL ADEVAȚILUI — ora 19.30; Opera Română: CARMEN — ora 19.30; Teatrul de stat de operetă: PRINȚESA CIRCULUI — ora 19.30; Teatrul de comedie: TROILUS SI CRESIDA — ora 20; Teatrul Lucia Sturdza Budandra: FII CUMINTE, CRISTOFOR! — ora 20; (sala Studio): KEAN — ora 20; Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): LOVITURA — ora 19.30; (sala Studio): CIND LUNA E ALBĂSTRĂ — ora 20; Teatrul Giulesci (în sala Teatrului evreiesc de stat): PAHARUL CU APA — ora 19.30; Teatrul „Barbu Delavrancea”: MIORITĂ — ora 19.30; Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică: GOANA DUPĂ FLUTURI — ora 20; Teatrul „Dr. Creangă”: CORJENTA I A DRAGOSTE — ora 17; Teatrul „Tănărașcu”: VRAJITORUL

rele 9; 11.15; 13.30; 16.15; 12.15; 14.30; 16.45; 19; 21.15).

MONDO CANE rulează la Timpuiri Noi (orele 9-20 în continuare).

SFIDAREA rulează la Lira (orele 16; 18; 20).

ZECE NEGRI MITITEI rulează la Arta (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30), Floreasca (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30).

SINBAD MARINARUL rulează la Dolna (orele 11.30; 13.45; 16; 18.30; 20.45), Vitan (orele 14.30; 16.30; 18.30; 20.30).

ECOU PE COASTĂ rulează la Lumina (orele 9; 16.30); în continuare (orele 18.30; 20.30).

VULTURII ZBOARĂ DEVEDEME rulează la Union (orele 15.30; 18; desene animate; 20.30), Buzesti (orele 15; 17.45; 20.30).

UN IDIOT LA PARIS rulează la Giulesți (orele 15; 17; 19; 21).

CASTELANII rulează la Crîngasi (orele 15.30; 18; 20.30).

rele 9; 10.45; 13; 15.30; 18; 20.15), Excelsior (orele 9.45; 12; 14.15; 16.30; 19; 21.15), Aurora (orele 8.30; 10.45; 13; 15.30; 18; 20.30), Flamura (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30).

PROFESORUL DISTRAȚ rulează la Feroviar (orele 8.30; 10.45; 13; 15.30; 18; 20.15), Excelsior (orele 9.45; 12; 14.15; 16.30; 19; 21.15), Aurora (orele 8.30; 10.45; 13; 15.30; 18; 20.30), Flamura (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30).

SALVELE AURORII rulează la Dacia (orele 8.30; 20.45 în continuare).

FANTOMAS CONTRA SCOTLAND YARD rulează la Flacăra (orele 14.30; 16.30; 18.30; 20.30).

OPERATIUNEA CROSSBOW rulează la Bucuși (orele 16; 18.15; 20.30), Miorita (orele 9.30; 12; 15.30; 18; 20.30).

CANALIIHE rulează la Unirea (orele 15.30; 18; 20.30).

OCOLUL rulează la Tomis (orele 9; 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30).

POVESTEA TARULUI SALTAN rulează la Popular (orele 15.30; 18; 20.30).

PE CER TRECE CARUL MARE rulează la Munca (orele 16; 18.15; 20.30).

PASĂREA PHONIX rulează la Cosmos (orele 14.30; 16.30; 18.30; 20.30).

La Zagreb, într-un meci retur conținut pentru preliminariile turneului de fotbal U.E.F.A., pentru juniori, echipa iugoslavă a învins cu scorul de 3-1 (3-1) echipa Austriei, prin punctele marcate de Jerkovic, Vukovic și Olarevic. În primul joc câștigaseră, de asemenea, juniorii iugoslavi (1-0), care s-au calificat pentru turneul final programat în martie 1968 în Franta.

(Agerpres)

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

C. C. E. la handbal feminin

ANA STARK: „Vom reuși calificarea”

BASCHET: ASTĂZI ÎN CAPITALĂ

Campionatele republicane de baschet, programate astăzi după-amiază în Capitală următoarele partide: sala Giulesci (cu începere de la ora 17.00): Arhitectura București-Universitatea București (categ. B. fem.); Rapid București-Voința Brașov (categ. A. fem.); L.C.F. București-Farul Constanța (categ. A. masc.); sala Constructorilor (cu începere de la ora 17): I.C.F. II București-Universitatea București (categ. B. masc.); Constructorul București — I.C.F. București (categ. A. fem.); Academia Militară București-Constructorii București (categ. B. masc.); sala Floreasca ora 20.00: Steaua București-Politehnica București (categ. A. masc.).

HOCHEI: SURPRIZĂ ÎN TURNEUL INTERNAȚIONAL DE LA MOSCOVA

În mijlocul unui interes general, la Moscova și Leningrad au început întrecerile unui mare turneu internațional de hochei pe gheață la care participă selecționatele prime și secunde ale Cehoslovaciei și U.R.S.S., echipa Canadei și reprezentativa Poloniei.

SĂPTĂMÎNA VIITOARE PE ECRANE!

CERUL ÎNCEPE la etajul III

PROFESORUL ȘI ORGANIZAȚIA U.T.C.

(Urmare din pag. 1)

teptai de la această colaborare? A.V.: Mai multă fantezie și consecvență în organizarea vieții extrașcolare a elevilor. Am să explic cu un exemplu: anul trecut s-a prezentat la mine un elev care mi-a cerut cu insistență să-l las să folosească singur, când vrea sau când are nevoie, laboratorul de chimie. L-am chestionat, dar n-am aflat decât că vrea să cerceteze „ceva” în domeniul oncologiei. Am admis, ce era să fac? Băiatul își petrecea aproape toate ceasurile libere în laborator, inclusiv vacanțele. Apoi, am primit o scrisoare de la Institutul specializat al academiei și așa am aflat că elevul nostru s-a apucat de o treabă care merită atenție, că institutul îl încuraja și-l sfătuisă să cerceteze mai departe. Nu putem să acum cum vor evolu cercetările sale și chiar ei însuși, dar n-ar fi fost firesc ca organizația U.T.C. să-l cunoască preocupările, să-l sprijine? Știu o altă elevă care are acasă o colecție floricolică de învidiat. N-ar fi fost interesantă o expoziție a tot ce a adunat ea, cu mișcă și talent, din copilărie? În școala noastră, cu cei peste 1.000 de elevi ai ei, sînt nemăsurate talente autentice, în cele mai diverse domenii de creație. Am aștepta ca a-

ceste talente să fie depistate, cunoscute și încurajate de organizația U.T.C. În organizația U.T.C. se vorbește foarte mult despre cunoașterea preferințelor elevilor, despre consultarea acestora. Principiul este recunoscut unanim ca necesar în practica muncii de organizație. Mai rămîne să fie aplicat cu consecvență. Dar eu cred că este nevoie ca și profesorii să fie consultați asupra preferințelor elevilor; evident, și profesorii ne-am simțit datori cu păreri, propuneri, sfaturi și ajutor concret. Nu e vorba ca ei să probeze sau nu vreo acțiune, ci să chibzuiască, avînd atît-ult experiențe, al cunoașterii elevilor, asupra valorii celor propuse.

Rep.: Dacă ar fi re-pelanți pentru dv., tovarășe secretar, aceeași întrebare — ce ați avea de spus?

T.L.: Experiența cadrelor didactice, pregătirea lor științifică și culturală ne sînt indispensabile în organizarea vieții științifice, culturale și sportive a elevilor. Din consultarea noastră cu elevii știm că pe lîngă cercurile existente în școală l-ar mai interesa cercuri pentru capitolele moderne din matematică și fizică, un cerc al arheologiei, un cerc turistic mai larg, care să-i reînnoască ațit pe amatori de drumeție propriu zisă cît și pe cei care se interesează de me-

STELIAN IONESCU

O „EGALIZARE” RĂU ÎNTELEASĂ

(Urmare din pag. 1)

azi”, spunea entuziast comentatorul, iar publicul... izbucnea în ris. Rideau neobșnuit și tractoriste, ingineri, doctoriști, muncitoroane, pentru care „idealul” acesta părea un coșmar. Ca să nu mai vorbim de risul bărbatilor...

MARIETA VIDRAȘCU

IONEL HRISTEA

de peste hotare

Dezbaterile din Adunarea Generală a O.N.U.

NEW YORK 1. — Trismul special Agerpres, R. Căpescu, transmite: Adunarea Generală a O.N.U. a continuat joi după-amiază dezbaterile problemei definirii agresiunii și a aprobării în cursul aceleiași sesiuni raportul Comitetului nr. 4 (pentru teritoriile sub tutelă și neautonome) în legătură cu Adenul, care, după cum se știe, și-a dobândit la 30 noiembrie independența făcând parte din Republica Populară a Yemenului de Sud.

La punctul privind necesitatea definirii noțiunii de agresiune au luat cuvântul reprezentanții Cehoslovaciei, Iranului și Poloniei, care au subliniat importanța unui asemenea instrument juridic ca factor de frinare a intențiilor unui eventual agresor și, totodată, ca mijloc care să faciliteze activitatea Consiliului de Securitate.

S-a trecut apoi la discutarea raportului Comitetului nr. 4 care recomandă Adunării Generale să salte dobândirea independenței de către teritoriul Aden și să reafirme unitatea și integritatea teritorială a acestuia, inclusiv insulele din dreptul coastei noului stat. Raportul a fost înțeles în unanimitate de către membrii Comitetului nr. 4, cu unele rezerve exprimate de Anglia, S.U.A., Australia, Italia, Franța și Israel. Aceste rezerve se refereau la insula de importanță strategică Perim, care domină strâmtoarea Bab-El-Mandeb (la intrarea Mării Roșii) și la alte câteva insule de lângă S.U.A., Australia, Italia, Franța și Israel. Aceste rezerve se refereau la insula de importanță strategică Perim, care domină strâmtoarea Bab-El-Mandeb (la intrarea Mării Roșii) și la alte câteva insule de lângă S.U.A., Australia, Italia, Franța și Israel. Aceste rezerve se refereau la insula de importanță strategică Perim, care domină strâmtoarea Bab-El-Mandeb (la intrarea Mării Roșii) și la alte câteva insule de lângă S.U.A., Australia, Italia, Franța și Israel.

Adunarea Generală a aprobat fără obiecție raportul Comitetului pentru teritoriile sub tutelă și neautonome. Încheind dezbaterile, președintele Adunării Generale, Corneliu Mănescu, a adresat felicitări poporului Adenului pentru însemnatul succes dobândit.

Președintele Adunării Generale a O.N.U., Corneliu Mănescu, a primit vineri pe Lawrence Michelmore, comisar general al oficiului pentru refugiații palestinieni UNWRA, care l-a informat asupra activității UNWRA.

În continuare, el a fost vizitat de deputatul francez Jacques Vendroux, primar al orașului Calais, președintele Comitetului Național de Franța. Cu acest prilej au fost discutate problemele actualei sesiuni a Adunării Generale a Națiunilor Unite, precum și problemele de relații bilaterale dintre cele două țări. În aceeași zi, Corneliu Mănescu a participat la un dejun oferit în cinstea sa de Patrick Shaw, reprezentant permanent al Australiei la O.N.U., și la un dejun oferit de reprezentantul permanent al Franței, Armand Bernard.

INTREVEDERE M. MALIȚA — H. BOERMA

Mircea Malița, șeful delegației române la actuala sesiune a O. N. U., adjunct al ministrului afacerilor externe, însoțit de George Dicuonescu, reprezentant permanent al României la O.N.U., a avut o întrevedere la sediul Națiunilor Unite cu H. Boerma, directorul general al Organizației Mondiale pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.), recent ales în această calitate.

În cadrul discuțiilor avute au fost abordate unele aspecte ale colaborării între forțele competente române și F.A.O. pe linia realizării programului de ansamblu al activității Organizației și alte aspecte privind înființarea în cele mai bune condiții a acțiunilor de cooperare tehnică ale institutiilor noastre de specialitate și F.A.O.

Patrioții tailandezi își intensifică acțiunile

Guvernul thailandez a introdus legea marțială în cinci provincii din Tailanda centrală și de sud, unde în ultima vreme s-a semnalat o puternică activitate a forțelor patriotice împotriva autorității guvernului central. Decretul, care a intrat în vigoare joi la miezul nopții, acordă largi împuterniciri guvernului.

Această măsură, relevă agenția Associated Press, ilustrează teama crescândă a guvernului față de intensificarea activității forțelor patriotice din aceste provincii.

Acești agenții menționează că legea marțială se află în vigoare de civa ani în șapte provincii din partea de nord-est a Tailandei unde, de asemenea, se desfășoară o activitate intensă a forțelor patriotice. Propriu-zis, în Tailanda legea marțială este în vigoare din octombrie 1957, când a venit la putere guvernul actual.

Evoluția problemei cipriote

CYRUS VANCE ȘI-A PRELUNGIT PE NEAȘTEPTATE ȘEDEREA LA ATENA

Trimisul special al președintelui Johnson, Cyrus Vance, care a declarat în cursul zilei că și-a terminat misiunea în calitate sa de mediator în conflictul greco-turc asupra Ciprului și care urma să se înapoieze vineri în patrie, și-a prelungit pe neașteptate șederea la Atena, pentru a pleca la Nicosia.

După cum anunță agenția France Presse, președintele Makarios „nu a acceptat în întregime” ca garda națională cipriotă să fie dizolvată — unul din punctele acordului pină acum cunoscut numai în mod semi-oficial. Ar fi vorba de o acceptare în principiu din partea președintelui Ciprului, considerată de O.N.U. drept insuficientă. Corespondentul din Atena al agenției France Presse, care citează surse sigure, precizează că într-un acord scris pe care l-a

Luptele de la Con Thien

Lupte înverșunate au fost angajate joi de forțele patriotice cu 4 companii de pușcași marini americani dislocate în apropierea localității Con Thien, important punct strategic din Vietnamul de sud. Bine camuflați, patrioții au surprins cu foc de mortiere unitățile americane, cauzându-le numeroase pierderi. Alte trei companii americane, între care una de artilerie, au fost silit să se vină în ajutor.

În noaptea precedentă în vecinătatea localității Bo Luc trupele americane care se deplasau pentru a completa efectivele sud-vietnameze din această regiune au fost atacate de patrioți cu un puternic baraj de mortiere. Din nou americanii au fost nevoiți să ceară ajutor aviației și artileriei pentru a se putea retrage. În aceeași noapte patrioții au incendiat un depozit american de substanțe chimice la 19 mile nord de Saigon și au minat un tren care se îndrepta spre Nha Trang.

O ultimă statistică transmisă de agențiile France Presse și U.P.I., care citează un comunicat oficial al Comandamentului trupelor americane din Vietnamul de sud, face cunoscut că de la începutul intervenției americane în această țară au fost uciși 15 058 militari americani, iar alți 94 469 au fost răniți. Numai în timpul ofensivelor declanșate de patrioți de la începutul lunii noiembrie totalul pierderilor americane se ridică la 614 morți și 3 259 răniți.

Grevă generală în Bengalul de vest

Greva generală de 24 de ore declarată în statul indian Bengalul de vest la chemarea sindicatelor de stînga în semn de protest împotriva destituirii guvernului forțelor de stînga a luat sfîrșit.

La Calcutta, relatează agenția „Press Trust of India”, transportul în comun a fost paralizat, magazinele închise. În unele regiuni din Bengalul de vest, transportul comunal a fost parțial paralizat. Au avut loc ciocniri între demonstranți și poliție. Au fost operate arestări. Comitetul comun de acțiune a sindicatelor de stînga a dat publicității o declarație în care relevă că greva a constituit un succes și cheamă oamenii muncii din Bengalul de vest să fie gata pentru alte acțiuni de amploare.

Orientul Mijlociu

Noi incidente în zona Canalului de Suez

Un plan al premierului izraelian

IERUSALIM 1 (Agerpres). — Purtătorul de cuvînt al armatei izraeliene a anunțat vineri după-amiază pierderea unui avion și a dezmințit categoric informațiile furnizate de R.A.U., potrivit cărora trei aparate izraeliene „Mirage” ar fi fost doborîte de artileria egipteană. Unul din avioanele izraeliene, a arătat purtătorul de cuvînt, a căzut în Canalul de Suez, la 20 kilometri sud de port-Tewfik și la 8 kilometri de coasta orientală a Canalului, deținută de forțele izraeliene.

CAIRO 1 (Agerpres). — Agenția M.E.N. anunță, citînd un purtător de cuvînt militar egiptean că apărarea antiaeriană egipteană a doborât vineri după-amiază trei avioane izraeliene de tipul „Mirage” care au violat spațiul aerian al R.A.U. în regiunea Canalului de Suez. Cei trei piloți au reușit să sară cu parașuta. Comunicatul menționează, de asemenea, că înainte de intervenția apărării antiaeriene egiptene avioanele au survolat orașul Suez.

IERUSALIM 1 (Agerpres). — Primul ministru izraelian, Levi Eshkol, a prezentat la o reuniune de presă un plan care, după părerea lui, poate duce la reglementarea conflictului din Orientul Mijlociu. Agențiile de presă relatează că planul cuprinde cinci puncte: pacea între Israel și ve-

● REPREZENTANȚII la O.N.U. al Marii Britanii, Uniunii Sovietice și Statelor Unite au depus la secretariatul O.N.U. instrumentele de ratificare ale Tratatului pentru explorarea și utilizarea spațiului extraatmosferic, a Lunii și a celorlalte corpuri cerești, adoptat în cursul anului trecut. Tratatul prevede că Luna și celelalte corpuri cerești trebuie să fie explorate în mod pașnic de toate țările, interzicînd instalarea de arme nucleare sau de baze militare în spațiul extraatmosferic, precum și folosirea Lunii și corpurilor cerești pentru scopuri militare. Depunerea instrumentelor de ratificare ale Tratatului la secretariatul O.N.U. a avut loc în baza unei prevederi în acest sens a Cartei O.N.U.

„EROI AI EPOPEII DE LA PLEVNA”

VINERI, la Casa Centrală a Armatei Populare din Sofia a avut loc inaugurarea expoziției „Eroi ai epopeii de la Plevna”, consacrată aniversării a 90 de ani de la eliberarea Plevnei de sub jugul turcesc. La Muzeul românesc din Grivita, pereții exteriori ai cavouriilor au fost plasați cu marmu-

Presă bulgară din 1 decembrie a publicat tezele prezentate de Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, la ședința Biroului Politic, ca principal document în vederea pregătirii a propoziției pentru a C.C. al P.C. Bulgar în problema muncii cu tineretul și a pregătirii celui de-al II-lea congres al Uniunii Tineretului Comunist Dimitrovist.

Aspect din timpul recentei ședințe a Tribunalului Internațional „Bertrand Russell” pentru anchetarea crimelor de război comise de S.U.A. în Vietnam ale cărui lucrări s-au desfășurat la Copenhaga

DIN VIAȚA TINERETULUI LUMII

Răfuiala cu universitatea

Una din personalitățile militare de la Atena, spunea într-o convorbire cu reporterul revistei vest-germane „DER SPIEGEL” că încearcă să-i „cumintească” pe „studenții recalcitrați” (adică în dezacord cu regimul militar), „ameninșându-i cu poliștistul din col”. Reporterul relatează însă că studenții greci nu pur să se întimideze de ameninșările cu „poliștistul de col”, și nu și ascund ostilitatea directă față de regimul militar tar „autoritățile nu se mărginesc la simple ameninșări”. Atrage atenția — remarcă DER SPIEGEL — marele număr de studenți și tineri intelectuali implicați în procesele desfășurate în fața tribunalelor militare. Din cei 38 de acuzați pentru „atitudine antigovernamentală” în procesul din octombrie de la Atena, 32 erau studenți; ei au fost condamnați la închisoare pe termene variînd între 3 și 10 ani. La procesul din noiembrie de la Salonic, 30 din cei 41 de acuzați au fost, de asemenea, studenți.

Revendicări studentești la Rio de Janeiro

Aproximativ 500 de studenți ai facultății de construcții de la Universitatea din Rio de Janeiro au declarat grevă, cerînd sporiș fondurilor alocate pentru învățămînt. Joi, studenții au organizat o adunare în fața clădirii Adunării Legislative. În legătură cu acțiunea studenților, ziarul brazilian „Jornal do Brasil” scrie că „situația creată ca urmare a lipsei de fonduri pentru finanțarea institutelor de învățămînt superior a căpătat un caracter catastrofal”. S-a ajuns pînă acolo, scrie ziarul, încît rectorul Universității Rio de Janeiro a anunțat că va pune în vânzare mobilierul și tablourile rectoratului pentru a da posibilitatea studenților să-și termine studiile. ● Potrivit datelor furnizate de ziarul „Correio da Manhã”,

„Garanții” sau ipotecă insuportabilă?

După schimbul de locuri dintre Roy Jenkins și James Callaghan, cel dintîi ca nou ministru al finanțelor a fost pus subit în situația de a prelua moștenirea apăsătoare lăsată de predecesorii săi. Școlii, resimțit puternic de opinia publică și cererile politice, a fost produs de publicarea scrisorii adresată Fondului Monetărilor Internațional (F.M.I.) cu prilejul împrumutului acordat de acesta Marii Britanii în sumă de 1400 milioane dolari. Scrisoarea trimisă de fostul ministru al finanțelor, conține un șir de asigurări date Fondului în ce privește viitoarea politică economică britanică. Ceea ce pare să fi accentuat îndoeșii îngrijorării opiniei publice britanice este conținutul scrisorii, din care comentarii desprind angajamentul de a menține și întări linia măsurilor respective în economie, ca de pildă împiedicarea majorării salariilor, menținerea șomajului, restrîngerea consumului intern cu circa 750-800 milioane lire sterline. Acest ansamblu de măsuri însoțit, după calculele preliminare de un viitor buget deflaționist, ar urma să creeze condiții pentru un surplus de circa 500 milioane lire în balanța comercială în a doua jumătate a anului viitor. Ceea ce înseamnă că atât devalorizarea lirei, cît și condițiile legate de creditul F.M.I., vor urmări ca obiectiv

„DER SPIEGEL” DESPRE REPRESIUNILE DIN GRECIA

500 de încalțări au fost îndepărtate de la funcțiile lor pentru „idei progresiste”. Și atunci cînd la 15 noiembrie s-au reluat cursurile universitare, 11 cunoscuți profesori au fost scoși de la catedrele lor. Printre aceștia se numără renumitul specialist în istoria artelor, Manolis Chatzidakis, director al Muzeului Bizantin din Atena. Un alt universitar proeminent, profesorul Pantelis Rakkas a fost înlăturat de la catedră, la școala tehnică superioară din Atena, sub acuzarea că fiul lui „are simpatii de stînga” și că, din această pricină, el personal „constituie un pericol” pentru educația studenților. „Toate acestea — conchide DER SPIEGEL — sînt pe cît de tragice pentru patria strălucitei culturi elenice, pe atît de revolutorii”. P. N.

Incidente la Madrid — Au fost operate arestări —

Un număr de 42 de arestați, iată bilanțul pe care îl transmite agenția France Presse al incidentelor care au avut loc în ziua de 30 noiembrie în incinta Universității din Madrid. Aceste incidente au început joi, cînd studenții au încercat să împiedice poliția să patrundă într-un amfiteatru la facultățile de științe, unde se desfășura o „adunare liberă”. Aceste „adunări libere” sînt în principiu ilegale, dar poliția n-a putut în ultimul timp să împiedice desfășurarea lor. Pe de altă parte, sediul sindicatului democrat al studenților, organizație ilegală, care se afla în clădirea facultății de științe, a fost atacat de poliție miercuri noaptea, care a confiscat materialele găsite și a devastat imobilul. În urma acestui abuz al poliției, sute de studenți au ieșit în stradă, scandînd lozinci împotriva regimului Franco. Poliția a intervenit cu brutalitate pentru a împrăștia pe demonstrați. Aceste incidente sînt cele mai violente după demonstrațiile care au avut loc în luna octombrie, în cadrul cărora studenții din Madrid și din alte centre universitare și-au manifestat solidaritatea cu muncitorii greviști.

GUY MOLLET DESPRE PROBLEME INTERNAȚIONALE ACTUALE

Guy Mollet, secretar general al Partidului Socialist S.F.I.O. și vicepreședinte al Biroului Politic al Federației Sîngii Democratice și Socialiste, a expus, într-o conferință de presă, poziția Federației în diferite probleme internaționale la ordinea zilei.

Guy Mollet a condamnat regimul militar din Grecia care, a subliniat el, a revenit la barbaria primitivă. Referindu-se la războiul din Vietnam, el s-a pronunțat pentru „încetarea necondiționată a bombardamentelor aviației americane asupra Vietnamului de nord, o măsură imediat necesară”. El a făcut înțilă existența celor două blocuri — N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia, a declarat el.

O sută treizeci și opt de morți și aproape 600 de răniți, este primul bilanț al catastrofei prăbușiri în urma ploilor torențiale care au căzut în insula Yawa, a unui baraj de irigații aflat în construcție. Mai multe sate au fost inundate. Torentul care s-a format în urma rupturii barajului a luat cu el peste 300 case și a distrus alte 300. Potrivit martorilor oculari, el a fost atît de puternic încît, în localitățile ce se aflau în calea sa nivelul apei a atîns în câteva secunde un metru, iar supraviețuitorii au fost puși în imobilizarea de a acorda un ajutor victimelor duse de ape.

